

ADVIES

**Operationeel Programma 2014-2020 van de Europese
Structuurfondsen voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

15 mei 2014

Aanvrager	Minister Céline Fremault
Aanvraag ontvangen op	5 mei 2014
Aanvraag behandeld door	Commissie Economie - Werkgelegenheid - Financiën - Fiscaliteit
Advies uitgebracht door de plenaire zitting van	15 mei 2014
	Schriftelijke procedure. Dringende advies- aanvraag. Termijn verlengd tot 15 mei 2014.

Vooraf

Het operationeel programma 2014-2020 van de Europese Structuurfondsen voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd opgesteld in het kader van een dynamisch partnerschap, en met name in samenhang met de EFRO-programmering. ACTIRIS (dienst ESF) werd ermee belast om de ESF-programmering te verzorgen.

De analyse van de sociaaleconomische context van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waartoe is overgegaan door IDEA Consult, het Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid en de diensten van de afdeling Partnerschap van ACTIRIS, heeft het mogelijk gemaakt om de belangrijkste uitdagingen aan te wijzen en de prioriteiten inzake werkgelegenheid vast te stellen die voor deze toekomstige ESF-programmering in aanmerking moeten worden genomen.

Deze analyse heeft geleid tot drie prioritaire assen die elk verschillende prioriteiten en een reeks acties omvatten :

- As 1: De duurzame inschakeling van jongeren op de arbeidsmarkt
- As 2: Toegang tot werk voor iedereen
- As 3: Verbetering van de professionele inschakeling van de personen in situatie van of bedreigd met uitsluiting

Op 27 februari 2014 sprak het beheerscomité van ACTIRIS zich positief uit over de geformuleerde voorstellen van operaties.

Er hebben verschillende raadplegingen plaatsgevonden met de Europese Commissie, en er werden begrotingsonderhandelingen gevoerd betreffende de intra-Belgische verdeling van de enveloppe gewijd aan het cohesiebeleid. Er werd een *ex ante* evaluatie van het operationeel programma besteld. Op 1 april 2014 keurde het opvolgingscomité reeds een tussentijds verslag goed, waarbij met name werd gewezen op de samenhang van de strategie en de afstemming bij de keuze van de indicatoren.

Advies

1. Algemene beschouwingen

De Raad stelt met tevredenheid vast dat de ESF-programmering acties voorziet op het vlak van de belangrijke uitdagingen waarmee het Gewest wordt geconfronteerd: armoede, de hoge werkloosheid onder de jonge Brusselaars, de bevordering van de diversiteit bij aanwerving en de zeer ontoereikende onthaalinfrastructuur voor jonge kinderen. Hij verheugt zich erover dat de weerhouden prioriteiten passen in het kader van beleid ter bevordering van de sociale cohesie, waarbij de nadruk wordt gelegd op de kwaliteitsvolle begeleiding van werkzoekenden en de strijd tegen elke vorm van discriminatie.

De Raad waardeert heel in het bijzonder het bestaan van een specifieke financiële enveloppe voor de sociale cohesie en de toewijzing van 20% van het ESF-budget aan acties ter beperking van de armoede. Hij verwelkomt tevens de toewijzing van financiële middelen voor de oprichting van een nieuwe dienst voor de tewerkstelling van jongeren (IBJ) en van een programma van concrete acties voor de deelname van jongeren aan stages, waaronder doorstromingsstages, startbanen en

studentenjobs georganiseerd in het kader van de « Jongerenwaarborg ». **De Raad** wenst dat er bijzondere aandacht wordt besteed aan het feit dat de stages en andere vergelijkbare formules niet staan voor goedkope jobs die concurreren met de klassieke arbeidsplaatsen. De opleidingen en stages moeten daarentegen worden gezien als een investering van de overheid en van de werkgevers in de bekwaamheden van de werknemers. Hij herinnert in dit verband aan het standpunt van de sociale partners wat betreft de toegang tot studentenjobs voor een zo groot mogelijk aantal jonge Brusselaars.

De Raad verheugt zich eveneens over de acties die zijn voorzien voor de verbetering van de diensten inzake kinderopvang voor kinderen jonger dan 3 jaar teneinde te verhelpen aan het groot gebrek aan opvangplaatsen. Hij onderstreept dat de oprichting van een onthaalnetwerk voor kinderen – opdat werkzoekenden of pas aangeworven personen er plaatsen zouden vinden tegen een redelijke prijs – eveneens een zeer belangrijk element is om aan alle Brusselaars toegang te verlenen tot de arbeidsmarkt.

De Raad zou graag informatie bekomen over de ventilatie van het budget van de ESF-programmering, enerzijds tussen ACTIRIS en Bruxelles Formation en anderzijds tussen ACTIRIS en zijn verschillende partners (OISP, OCMW, ML, privésector). Hij vraagt tevens een evaluatie van het budget dat kan worden toegewezen aan de acties voor de opleiding van werkzoekenden. De Raad vraagt zich bovendien af op basis van welke methodologie of criteria de projecten zullen worden geselecteerd.

De middenstandsorganisaties betreuren dat zij niet zijn geraadpleegd in de fase voorafgaand aan de opstelling van de programmering. Deze lacune is des te betreuenswaardig omdat de zelfstandigen en kleine ondernemingen een hoog potentieel aan bezoldigde jobs vertegenwoordigen. Zij vragen daarom om te worden betrokken bij de opstelling en evaluatie van het programma.

2. Bijzondere beschouwingen

1. Gezamenlijke acties ESF / EFRO wat betreft de hulp en ondersteuning bij de oprichting van ondernemingen (thematische doelstelling 3)

De Raad verwelkomt de opstelling van de ESF-programmering in de context van een dynamisch partnerschap met de EFRO-programmering.

Volgens **de middenstandsorganisaties** zijn er in het Brussels gewest tal van personen die - ingevolge een roeping als ondernemer of door de onmogelijkheid om een job als loontrekkende te vinden – hun eigen onderneming oprichten. Ook de oprichting van ondernemingen draagt bij tot de sociale cohesie, vooral indien men weet dat bijna een op twee ondernemingen in het Brussels gewest wordt opgericht door een persoon met een vreemde nationaliteit of van buitenlandse oorsprong. De toekomstige nieuwe zelfstandigen bezitten echter niet altijd de middelen en bekwaamheden om hun project te laten slagen, met heel wat faillissementen tot gevolg.

De middenstandsorganisaties pleiten bijgevolg voor de toewijzing van voldoende middelen om starters te helpen en advies te verlenen bij de voorbereiding van hun bedrijfsproject. De ESF-programmering 2014-2020 voor het Brussels gewest voorziet dan wel steun voor adviesstructuren voor de oprichting van ondernemingen, maar dit is niet het geval voor de begeleiding en opvolging

tijdens de eerste jaren na oprichting. De statistieken tonen aan dat de piek van de faillissementen wordt geregistreerd tijdens het derde jaar van de activiteit voor de BVBA en tijdens het vijfde jaar voor de NV. Zij pleiten daarom voor de uitbreiding van de acties inzake advies bij oprichting tot de ontwikkeling van de ondernemingen tijdens de volgende jaren. Tussen januari 2012 en eind maart 2014 werden te Brussel meer dan 5000 faillissementen geregistreerd, en een aantal ervan hebben eveneens geleid tot de verdwijning van bezoldigde jobs. Indien we het aantal faillissementen zouden kunnen beperken, dan zou dit zowel een positieve impact hebben op de jobs als zelfstandige als op deze als loontrekkende.

De middenstandsorganisaties verwelkomen tevens de andere voorgestelde initiatieven, en met name de vorming van een netwerk en de oprichting van een menselijk platform van actoren inzake adviesverlening aan toekomstige ondernemers, met een definitie van de rol en het expertiseveld van elkeen, de uitwerking van nieuwe instrumenten en de invoering van het enig dossier voor het traject van de nieuwe zelfstandige.

De middenstandsorganisaties leggen er ook de nadruk op dat er, naast de begeleidingsinstanties die rechtstreeks met ACTIRIS samenwerken, in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nog vele andere publieke (o.m. Impulse, Lokale Economieloketten, ...) en private (soms ook ondersteund met publieke middelen) organisaties bestaan die een belangrijke rol kunnen spelen bij de begeleiding van werkzoekenden naar een eigen tewerkstelling. Ook deze organisaties zouden betrokken moeten worden bij het Platform waarvan sprake. Zij merken op dat Impulse op dit vlak ook een coördinerende opdracht heeft.

2. Coherentie met andere projecten

De Raad stelt met tevredenheid vast dat de prioriteiten passen in het kader van verschillende projecten : de doelstellingen Europa 2020, het GPDO, de New Deal, het beheerscontract van ACTIRIS en het Initiatief voor banen voor jongeren.

Op bladzijde 34 wordt de sector van de kleinhandel niet in aanmerking genomen bij de analyse van de sociaaleconomische context van het Brussels gewest. Deze wordt nochtans door het GPDO en de New Deal erkend als zijnde prioritair. **De middenstandsorganisaties** vragen in dit verband met aandrang dat de sector van de kleinhandel eveneens zou kunnen rekenen op begeleidingsacties van de consultants-werkgevers, en dit omwille van zijn nauwe en onbetwistbare band met de creatieve sectoren, het toerisme en de horeca. Zij herinneren er bovendien aan dat de Europese Structuurfondsen de ontwikkeling moeten mogelijk maken van activiteitsectoren die werkgelegenheid creëren voor de Brusselse bevolking, en dat het in deze context logisch en coherent is om de sector van de handel, waarvan 60% van de bezoldigde arbeid wordt uitgeoefend door werknemers die woonachtig zijn in het Brussels gewest, op te nemen in de verschillende voorzieningen van de ESF-programmering. Zij onderstrepen eveneens, en herinneren hierbij aan de diagnose van het GPDO, dat de kleinhandel in 50 jaar met bijna de helft is gekrompen in het Brussels gewest. Deze vermindering is bijzonder groot geweest wat betreft de buurthandel, maar ook talrijke handelskernen ondervinden moeilijkheden om stand te houden en/of hun aantrekkingskracht en dynamiek te ontwikkelen. De waarde van de stedelijke handelsactiviteit voor de samenleving dient te worden benadrukt, want deze laat toe om lokale jobs te creëren die een laag kwalificatieniveau vereisen, en deze vervult een essentiële functie in de wijken, en met name in de meest kwetsbare wijken.

3. Governance

De Raad wijst op het bestaan van resultatenindicatoren en van een evaluatie ex ante, en vraagt de uitbreiding van het begeleidingscomité, waaraan wordt deelgenomen door alle componenten van de Brusselse sociale partners, met inbegrip van de middenstand.

Op voorwaarde dat deze opmerkingen in aanmerking worden genomen, spreekt **de Raad** zich positief uit over het operationeel programma 2014-2020 van de Europese Structuurfondsen voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

*
* *
*